

OBSAH

ÚVOD	29
------------	----

ČÁST A

ZÁKLADNÍ POJMY DAŇOVÉ PROBLEMATIKY	31
---	-----------

1. HISTORIE DANĚ	31
------------------------	----

1.1 ZÁKLADNÍ PRVKY KAŽDÉHO DAŇOVĚ-PRÁVNÍHO VZTAHU	32
--	----

1.1.1 Subjekt daně	32
--------------------------	----

1.1.2 Předmět daně (objekt)	32
-----------------------------------	----

1.1.3 Základ daně	32
-------------------------	----

1.1.4 Sazba	33
-------------------	----

1.1.5 Splatnost daně	34
----------------------------	----

1.2 NĚKTERÉ DALŠÍ POJMY POUŽÍVANÉ V DAŇOVÉM ŘÍZENÍ	35
---	----

1.3 DAŇOVÁ REFORMA K 1. 1. 1993	37
---------------------------------------	----

1.3.1 Porovnání daňové soustavy	37
---------------------------------------	----

1.3.2 Soustava daní platných od 1. 1. 1993	38
--	----

1.4 STRUČNĚ Z HISTORIE DANĚNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB (od r. 1990)	38
---	----

1.4.1 Zákon č. 389/1990 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva	38
--	----

1.4.2 Zákon FS č. 286/1992 Sb. a zákon ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	39
--	----

1.5 STRUKTURA ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ	39
--	----

1.6 STRUKTURA ZÁKONA O SPRÁVĚ DANÍ A POPLATKŮ	39
--	----

ČÁST B

ZÁKLADNÍ STRUKTURA DAŇOVÉ PROBLEMATIKY	41
---	-----------

2. POPLATNÍCI	41
---------------------	----

2.1 ROZDĚLENÍ POPLATNÍKŮ DPFO Z HLEDISKA DAŇOVÉ PŘÍSLUŠNOSTI V ČR	41
--	----

2.1.1	Rezidenti	41
2.1.1.1	Podmínky určené ZDP pro rezidenci ...	42
2.1.2	Nerezidenti	42
2.1.2.1	Podmínky určené ZDP pro nerezidenci	42
2.1.3	Expertí (zahraniční odborníci)	42
2.1.3.1	Určení rezidence u expertů	43
2.2	VYSVĚTLENÍ POJMŮ POTŘEBNÝCH K URČENÍ REZI- DENTSTVÍ (URČENÍ ROZSAHU ZDANĚNÍ V ČR)	44
2.2.1	Bydliště	44
2.2.2	Obvyklé zdržování se	44
2.2.3	Dvojitá rezidence a řešení podle smlouvy	45
2.2.3.1	Pravidla, která jsou běžně používaná ve smlouvách	45
3.	ŽIVNOSTENSKÉ OPRÁVNĚNÍ	47
3.1	PODNIKÁNÍ NA ZÁKLADĚ ŽIVNOSTI	47
3.2	ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON	47
3.2.1	Činnosti vyloučené z působnosti živnostenského zákona	48
3.2.2	Podmínky pro provozování živnosti	48
3.2.2.1	Všeobecné podmínky	48
3.2.2.2	Zvláštní podmínky	49
3.2.3	Základní rozdělení živností	49
3.2.3.1	Ohlašovací živnosti	49
3.2.3.2	Koncesované živnosti	51
3.2.4	Zánik živnostenského oprávnění	51
4.	MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST	53
4.1	URČENÍ MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI	53
4.1.1	Místní příslušnost fyzické osoby	53
4.1.2	Místní příslušnost zaměstnavatele dle mzdové účetny	54
4.1.3	Místní příslušnost u majetkových daní	54
4.1.3.1	U daně z nemovitostí	55
4.1.3.2	U ostatních majetkových daní	55
4.2	KONTAKT S JINÝM NEŽ MÍSTNĚ PŘÍSLUŠNÝM SPRÁVCEM DANĚ	55

4.2.1.	Dožádání mezi správci daně	55
4.2.2	Rozhodnutí o změně místní příslušnosti	56
4.2.3	Platba nebo písemnost adresovaná nepříslušnému správci daně	56
4.2.4	Místní šetření	57
5.	REGISTRACE	58
5.1	LHŮTY PRO PODÁNÍ REGISTRAČNÍ PŘIHLÁŠKY ..	58
5.2	REGISTRACE POPLATNÍKA	58
5.3	REGISTRACE ZAMĚSTNAVATELE – SAMOSTATNÉ PLÁTCOVY POKLADNY	59
5.4	PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI.....	59
5.5	PŘIDĚLENÍ DAŇOVÉHO IDENTIFIKAČNÍHO ČÍSLA.....	59
5.6	ZMĚNY SKUTEČNOSTÍ UVEDENÝCH V REGISTRACI	60
5.7	UKONČENÍ ČINNOSTI	60
6.	PŘEDMĚT DANĚ	65
6.1	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA	65
6.2.	KTERÉ PŘÍJMY JSOU PŘEDMĚTEM DANĚ	65
6.3	JAK A PROČ ZAŘADIT PŘÍJMY DO JEDNÉ Z PĚTI SKUPIN PŘÍJMŮ § 6 – § 10 ZDP	66
6.4	PŘÍJMY PENĚŽNÍ A PŘÍJMY NEPENĚŽNÍ	67
6.5	PŘÍJMY, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM DANĚ (DANI NEPODLÉHAJÍ) – § 3 ZDP	68
6.5.1	Příjmy, které nejsou předmětem daně u zaměstnanců	69
7.	PŘÍJMY OSVOBOZENÉ OD DANĚ	70
7.1	PŘÍJMY Z PRODEJE NEMOVITOSTÍ	70
7.1.1	Příjmy z prodeje bytů	70
7.1.1.1	Podmínky pro osvobození příjmů z prodeje	70
	Byt nezahrnutý do obchodního majetku	71
	Byt zahrnutý do obchodního majetku ..	71
7.1.1.2	Bydliště	72

7.1.2	Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	73
7.1.2.1	Podmínky pro osvobození příjmů prodeje	73
	Nemovitost nezahrnutá do obchodního majetku	73
	Nemovitost zahrnutá do obchodního majetku	74
7.1.2.2	Smlouva o budoucím prodeji nemovitosti	75
7.1.3	Prodej nemovitosti nabyté v restituci	75
7.1.4	Den nabytí nemovitosti	76
7.1.5	Příjem z prodeje nemovitosti, podléhající dani z příjmů	76
7.1.6	Prodej rozestavěné nemovitosti (nezkolaudované)	77
7.1.7	Prodej nemovitosti – vazba na daň z převodu nemovitostí	78
7.2	PŘÍJMY Z PRODEJE MOVITÝCH VĚCÍ	79
7.2.1	Kdy se bude jednat o zdanitelný příjem	79
7.2.2	Nabytí movité věci	81
7.3	PŘIJATÉ NÁHRADY	81
7.3.1	Náhrady osvobozené od daně z příjmů	81
7.3.1.1	Přijatá náhrada za škody	81
7.3.1.2	Náhrada nemajetkové újmy	82
7.3.1.3	Plnění z pojištění majetku	82
7.3.1.4	Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu	82
7.3.2	Náhrady, které dani podléhají	82
7.3.2.1	Platby přijaté náhradou za ztrátu příjmů	82
7.3.2.2	Platby přijaté jako náhrada za škody způsobené na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku v době vzniku škody	83
7.3.2.3	Platby přijaté jako náhrada za škody způsobené na majetku sloužícího v době vzniku škody k pronájmu	84

7.3.2.4	Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností poplatníka	84
7.3.2.5	Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s pronájmem	86
7.4	SOUTĚŽE A SLOSOVÁNÍ	86
7.4.1	Příjmy z veřejné soutěže	86
7.4.2	Příjmy z reklamní soutěže, z reklamního slosování a cena ze sportovní soutěže	87
7.5	PŘÍJMY (MAJETEK) NABYTÉ PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ – RESTITUCE	88
7.6	PŘÍJEM NABYTÝ Z RŮZNÉHO SOCIÁLNÍHO PLNĚNÍ	89
7.7	VÝŽIVNÉ	90
7.8	POJIŠTĚNÍ OSOB	90
7.9	PŘEVOD PRÁV NA SPOLEČNOSTECH A ÚČASTÍ NA DRUŽSTVU	91
7.9.1	Které příjmy jsou osvobozené od daně	91
7.9.1.1	Podmínky pro osvobození	91
7.9.1.2	Den nabytí členských práv družstva a den nabytí účasti na obchodních společnostech	92
7.10	NÁHRADA ZA UVOLNĚNÍ BYTU	94
7.11	PŘEPLATKY ZAVINĚNÉ SPRÁVCEM DANĚ	94
7.12	DOTACE	95
7.13	PRODEJ CENNÝCH PAPÍRŮ	95
7.13.1	Prodej cenných papírů nabytých poplatníkem v rámci kupónové privatizace	95
7.13.2	Prodej ostatních cenných papírů	96
7.13.3	Přeměna obchodní společnosti	96
7.13.4	Nabytí cenných papírů	96
7.14	ÚROKY ZE STAVEBNÍHO SPOŘENÍ	97
7.15	DARY PŘIJATÉ V SOUVISLOSTI S PODNIKÁNÍM	97
7.16	OSTATNÍ PŘÍJMY OD DANĚ OSVOBOZENÉ	98

8.	ZÁVISLÁ ČINNOST – § 6 ZDP	99
8.1	CO SE POVAŽUJE ZA PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	99
8.1.1	Příjmy z pracovněprávního či služebního poměru	99
8.1.1.1	Příjmy na základě smluv podle Zákoníku práce	99
8.1.1.2	Příjmy plynoucí na základě jiných smluv	100
	Důvody a následky zastírání skutečného stavu	102
8.1.1.3	Ekonomický zaměstnavatel	103
8.1.2	Příjmy poplatníka, který nemusí dbát pokynů plátce	104
8.1.3	Příjmy členů kolektivních orgánů právnických osob	104
8.1.4	Jiné příjmy související se závislou činností	104
8.2.	POJEM ZAMĚSTNANEC A ZAMĚSTNAVATEL	105
8.3	NEPENĚŽNÍ PŘÍJMY	105
8.3.1	Ocenění nepeněžních příjmů	105
8.3.1.1	Používání služebního vozidla pro soukromé účely	106
8.4	PŘÍJMY ZAMĚSTNANCŮ, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM ZDANĚNÍ	107
8.4.1	Náhrady cestovních výdajů	107
8.4.2	Pracovní oblečení a ochranné pomůcky	108
8.4.3	Přijaté zálohy na nákupy	109
8.4.4	Náhrady za opotřebení vlastního náradí	109
8.5	PŘÍJMY ZAMĚSTNANCŮ, KTERÉ JSOU OD DANĚ OSVOBOZENY	110
8.5.1	Stravování zajišťované zaměstnavatelem	110
8.5.2	Poskytování nápojů	110
8.5.3	Bezúročné půjčky	111
8.5.4	Dary	112
8.5.5	Zahraniční rekreace	112
8.5.6	Zlevněné a bezplatné jízdenky	113

8.6	VLASTNÍ VYBÍRÁNÍ A PLACENÍ DPFO ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	114
8.6.1	Zvláštní sazba daně	114
8.6.1.1	Podmínky pro použití zvláštní sazby	114
8.6.1.2	Výše daně	114
8.6.1.3	Výpočet daně	115
8.6.2	Vybírání daně formou záloh	116
8.6.2.1	Základ pro výpočet zálohy na daň	116
8.6.2.2	Tabulka pro výpočet měsíční zálohy ..	116
8.6.2.3	Srážení záloh zaměstnanci, který nemá podepsané prohlášení	117
8.6.3	Mzda vyplacená za více kalendářních měsíců najednou	118
8.6.4	Prohlášení zaměstnance k uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně	119
8.6.5	Způsoby prokazování nároku na nezdanitelné částky	125
8.6.6	Roční zúčtování záloh a výpočet celoroční daně	127
8.6.7	Potvrzení příjmů zaměstnavatelem	129
8.6.8	Stížnost zaměstnance na postup zaměstnavatele	129
8.6.9	Povinnosti zaměstnavatele	129
9.	PŘÍJMY Z PODNIKÁNÍ A JINÉ SAMOSTATNÉ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI - § 7 ZDP	131
9.1.	PŘÍJMY ZE ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY, LESNÍHO A VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ	131
9.1.1	Dílčí základ daně	132
9.2	PŘÍJMY ZE ŽIVNOSTÍ	133
9.2.1	Dílčí základ daně	133
9.3	PŘÍJMY Z JINÉHO PODNIKÁNÍ PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ	133
9.4	PODÍLY SPOLEČNÍKŮ VEŘEJNÝCH OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ A KOMPLEMENTÁŘŮ KOMANDITNÍCH SPOLEČNOSTÍ	134

9.4.1	Společníci veřejné obchodní společnosti	134
9.4.1.1	Dary poskytnuté veřejnou obchodní společností	134
9.4.2	Komplementáři komanditní společnosti	135
9.5	PŘÍJMY Z UŽITÍ AUTORSKÝCH A JINÝCH OBDOBŇNÝCH PRÁV	135
9.5.1	Dílčí základ daně	136
9.5.2	Zvláštní sazba daně	136
9.6	PŘÍJMY Z VÝKONU NEZÁVISLÉHO POVOLÁNÍ	137
9.7	PŘÍJMY ZNALCŮ, TLUMOČNÍKŮ	137
9.8	ROZDĚLOVÁNÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ NA SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBY	138
9.8.1	Spolupracující manželka (manžel)	138
9.8.2	Ostatní spolupracující osoby	141
9.8.3	Výše podílu na příjmech a výdajích	142
9.9	ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ DOSAŽENÝCH ZA VÍCE ZDAŇOVACÍCH OBDOBÍ	142
9.9.1	Druhy příjmů, které lze tímto způsobem zdaňovat	142
9.9.2	Postup výpočtu	143
10.	ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU – § 8 ZDP	145
10.1	PŘÍJMY DANĚNÉ ZVLÁŠTNÍ SAZBOU	145
10.2	PŘÍJMY ZAHRNOVANÉ DO DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ	145
11.	PŘÍJMY Z PRONÁJMU – § 9 ZDP	147
11.1	KTERÉ PŘÍJMY PATŘÍ DO § 9 ZDP	147
11.1.1	Příjmy z pronájmu nemovitostí	147
11.1.2	Příjmy z pronájmu movitých věcí	147
11.2	DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	148
11.2.1	Výdaje prokázané	148
11.2.2	Výdaje uplatněné procentem z příjmů (tzv. paušální)	149
11.3	ÚČTOVÁNÍ O PRONÁJMU	150
11.4	PŘÍJMY Z MAJETKU VE SPOLUVLASTNICTVÍ	151
11.4.1	Bezpodílové spoluvlastnictví	151

11.4.2	Podílové spoluvlastnictví	152
11.5	DAŇOVÉ VÝDAJE PŘED ZAHÁJENÍM PRONÁJMU	153
11.6	PŘIJATÉ ZÁLOHY NA SLUŽBY PŘI PRONÁJMU NEMOVITOSTÍ	154
11.7	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	155
11.8	ODSTUPNÉ ZA UVOLNĚNÍ BYTU	156
	11.8.1 Nájemce – obdržel odstupné	156
	11.8.2 Pronajímatel – poskytl odstupné	158
11.9	ODPISY A VSTUPNÍ CENA PRONAJÍMANÉ NEMOVITOSTI	158
	11.9.1 Vstupní cena	158
	11.9.1.1 Reprodukční pořizovací cena	159
	11.9.2 Odpisy	160
	11.9.2.1 Odpisování pronajatého majetku nájemcem	161
	11.9.2.2 Odpisování nemovitostí ve spoluvlastnictví	161
11.10	NEPENĚŽNÍ PŘÍJMY	161
	11.10.1 Nepeněžní plnění od nájemce, kterým je hrazeno nájemné	162
	11.10.2 Nepeněžní plnění vynaložené nájemcem nad rámeček nájemného se souhlasem majitele	162
	11.10.2.1 Nájemce provede práce charakteru technického zhodnocení – neodepisuje nájemce, ani nebyla zvýšena vstupní cena pro odpisy pronajímatele	162
	11.10.2.2 Nájemce provede práce charakteru technického zhodnocení – odepisuje nájemce se souhlasem vlastníka	163
	11.10.2.3 Nájemce provede práce charakteru technického zhodnocení – zvýší o něj vstupní cenu vlastník	164
	11.10.2.4 Ostatní výdaje za práce provedené nájemcem	165
12.	OSTATNÍ PŘÍJMY – § 10 ZDP	166

12.1	ZÁKLADNÍ DRUHY OSTATNÍCH PŘÍJMŮ	166
12.2	DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	167
13.	VÝDAJE	169
13.1	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA	169
13.1.1	Výdaje procentem z příjmů	169
13.1.2	Výdaje prokázané	169
13.2	NĚKTERÉ VÝDAJE NA DOSAŽENÍ, UDRŽENÍ A ZAJIŠTĚNÍ PŘÍJMŮ UVEDENÉ V § 24 ZDP	170
13.2.1	Odpisy	170
13.2.2	Zůstatková cena hmotného a nehmotného majetku	172
13.2.3	Zaplacené daně	174
13.2.3.1	Daně jako daňový výdaj	174
13.2.3.2	Daně, které nejsou daňovým výdajem	177
13.2.4	Škody	177
13.2.4.1	Škoda podle ZDP	177
13.2.4.2	Škoda z hlediska daňových výdajů (u majetku sloužícího k podnikání)	177
13.2.4.3	Škody vzniklé v důsledku živelních pohrom	180
13.2.4.4	Škoda způsobená neznámým pachatelem	181
13.2.4.5	Manka a technologické normy	182
13.2.5	Pojistné	183
13.2.5.1	Pojistné související s výdělečnou činností	183
13.2.5.2	Pojistné na sociální a zdravotní pojištění	183
13.2.5.3	Pojistné na sociální a zdravotní pojištění – spolupracující osoba	184
13.2.6	Výdaje na pořízení karet, které zakládají nárok na slevy	184
14.	CESTOVNÍ NÁHRADY	186
14.1	ROZDÍL MEZI STANOVENÍ CESTOVNÍCH NÁHRAD MEZI PODNIKATELEM A ZAMĚSTNANCEM	186

14.1.1	Cestovní náhrady zaměstnance	186
14.1.2	Cestovní náhrady podnikatele – fyzické osoby	186
14.2	CESTOVNÍ NÁHRADY U PODNIKATELE – FYZICKÉ OSOBY	187
14.2.1	Poskytnutí náhrad při tuzemské pracovní cestě	187
14.2.1.1	Náhrada prokázaných jízdních výdajů	187
	Podnikatel na služební cestě použije hromadné dopravní prostředky	187
	Podnikatel na služební cestě používá motorové vozidlo zahrnuté v jeho obchodním majetku	187
	Silniční motorové vozidlo nezahrnuté v obchodním majetku poplatníka (podnikatele)	188
	Vlastní vozidlo bylo zahrnuto v obchodním majetku poplatníka	189
	Vlastní vozidlo bylo předmětem finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci	189
	Silniční motorové vozidlo při finančním pronájmu s násl. koupí najaté věci	190
	Silniční motorové vozidlo v operativním nájmu u podnikatele	190
	Silniční motorové vozidlo vypůjčené	191
14.2.1.2	Náhrada prokázaných výdajů za ubytování	192
14.2.1.3	Stravné	192
14.2.1.4	Náhrada prokázaných nutných vedlejších výdajů	193
14.2.1.5	Náhrada prokázaných jízdních výdajů za cesty k návštěvě rodiny	193
14.2.2	Poskytnutí náhrad při zahraniční pracovní cestě	193

14.2.2.1	Náhrada prokázaných jízdních výdajů	193
	Použití motorového vozidla, zahrnutého v obchodním majetku poplatníka	193
14.2.2.2	Stravné	194
14.2.2.3	Kapesné	195
14.2.2.4	Návštěva rodiny	195
14.2.2.5	Přehled sazeb základní náhrady podle § 7 zákona o cestovních náhradách	196
14.2.3	Vedení evidence jízd	197
14.2.4	Stanovení údajů o spotřebě PHM, pokud nejsou uvedeny v technickém průkazu vozidla	197
14.2.5	Průměrné ceny PHM za rok 1997	198
15.	ZÁKLAD DANĚ A DAŇOVÁ ZTRÁTA	199
15.1	ZÁKLAD DANĚ	199
15.1.1	Základ daně a dílčí základy daně – obecně	199
15.1.1.1	Co je základem daně u fyzických osob	199
15.1.1.2	Příjem zahrnutý v předchozích zdaňovacích obdobích do základu daně	201
15.1.1.3.	Výdaje zahrnuté v předchozích zdaňovacích obdobích do základu daně	201
15.1.1.4.	Daňové výdaje před zahájením činnosti u poplatníka s příjmy podle § 7 a § 9 ZDP	203
15.1.1.5	Časové rozlišení příjmů a výdajů	203
15.1.2	Základ daně pro poplatníky – účetní jednotky ...	204
15.1.3	Úprava hospodářského výsledku	205
15.1.4	Peněžní a nepeněžní plnění	206
15.1.5	Ceny „obvyklé v obchodních vztazích“	207
15.1.6	Úprava základu daně při ukončení, přerušení činnosti a změně způsobu uplatňování výdajů u fyzických osob	208
15.1.6.1	Poplatníci účtující v soustavě podvojného účetnictví	209

15.1.6.2	Poplatníci účtující v soustavě jednoduchého účetnictví	210
15.1.6.3	Poplatníci, kteří nejsou účetní jednotkou	212
15.1.6.4	Ukončení činnosti poplatníka z důvodu jeho úmrtí	212
15.2	DAŇOVÁ ZTRÁTA	213
15.2.1	Vznik ztráty	213
15.2.2	Odečtení ztráty v následujících zdaňovacích obdobích	214
16.	POLOŽKY ODČITATELNÉ OD ZÁKLADU DANĚ	226
16.1	ODEČET ZTRÁTY	226
16.2	ODPOČET ČÁSTI VSTUPNÍ CENY NOVÉHO HMOTNÉHO MAJETKU	227
16.2.1	Přesun odpočtu do dalšího zdaňovacího období	228
16.2.2	Podmínky pro zachování odpočtu	228
16.2.3	Majetek, u kterého nelze odpočet uplatnit	229
17.	NEZDANITELNÉ ČÁSTKY ZE ZÁKLADU DANĚ	230
17.1	ZÁKLADNÍ NEZDANITELNÁ ČÁSTKA	230
17.2	VYŽIVOVANÉ DÍTĚ	231
17.2.1	Soustavná příprava na budoucí povolání	232
17.2.1.1	Začátek a konec soustavné přípravy na budoucí povolání	232
17.2.2	Kdo může nezdanitelnou částku na dítě uplatnit	233
17.3	VYŽIVOVANÁ MANŽELKA ČI MANŽEL	234
17.3.1	Vlastní příjmy manželky (manžela)	234
17.3.2	Druh a družka	236
17.4	POŽIVATEL ČÁSTEČNÉHO INVALIDNÍHO DŮCHODU	236
17.5	POŽIVATEL PLNÉHO INVALIDNÍHO DŮCHODU ...	236
17.5.1	Souběh nároku na invalidní a starobní důchod ..	236
17.6	DRŽITEL PRŮKAZU ZTP-P	237
17.7	NEZDANITELNÁ ČÁSTKA U STUDENTŮ	237
17.8	DOMÁCNOST	237

17.9	KRÁCENÍ NEZDANITELNÝCH ČÁSTEK	238
17.10	ODPOČET DARŮ	239
17.11	PROKAZOVÁNÍ NÁROKU NA NEZDANITELNÉ ČÁSTKY	240
17.12	ODPOČET ÚROKŮ Z ÚVĚRŮ NA BYTOVÉ POTŘEBY OD ZÁKLADU DANĚ ZA ROK 1998	241
18.	SAZBA DANĚ A SLEVY NA DANI	242
18.1	SAZBA DANĚ PODLE TABULEK	242
18.1.1	Výše daně za rok 1997	242
18.1.2	Výše daně za rok 1998	242
18.2	ZVLÁŠTNÍ SAZBA DANĚ	243
18.3	SLEVY NA DANI	243
19.	DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ A PLACENÍ DANĚ	245
19.1	PODÁNÍ DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ	245
19.1.1	Osoby, které mají povinnost podat daňové přiznání	245
19.1.2	Kdy je vhodné podat dobrovolně daňové přiznání	247
19.2	TYPY DAŇOVÝCH PŘIZNÁNÍ	248
19.3	TERMÍNY PRO PODÁNÍ PŘIZNÁNÍ	249
19.3.1	Základní termín pro podání přiznání	249
19.3.2	Přiznání zpracované a podané daňovým poradcem	250
19.3.3	Podání přiznání za zemřelého	250
19.3.4	Sankce za pozdní podání přiznání	251
19.4	OPRAVNÉ DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ	251
19.5	DODATEČNÉ DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ	252
19.5.1	Daňová povinnost vyšší nebo daňová ztráta nižší	252
19.5.1.1.	Podání dodatečného přiznání před pravomocným stanovením daně	253
19.5.1.2	Kdy nelze dodatečné přiznání „směrem nahoru“ podat	253
19.5.1.3	Pozdě podané dodatečné přiznání	254
19.5.2	Daňová povinnost nižší nebo daňová ztráta vyšší	254

20.	PLACENÍ DANĚ	256
20.1	SPLATNOST DANĚ	256
20.2	ZPŮSOBY PLACENÍ DANĚ	256
20.3	SPRÁVNÁ IDENTIFIKACE PLATBY	257
20.4	DEN PLATBY	257
	20.4.1 Bezhotovostní platby	257
	20.4.2 Hotovostní platby	258
20.5	SANKCE ZA POZDNÍ PLACENÍ DANĚ	259
21.	VYMĚŘENÍ DANĚ	260
21.1	„FIKTIVNÍ“ VYMĚŘENÍ A DORUČENÍ PLATEBNÍHO VÝMĚRU	260
21.2	ODCHYLNÉ VYMĚŘENÍ	260
21.3	DODATEČNÉ VYMĚŘENÍ	261
21.4	ODVOLÁNÍ PROTI PLATEBNÍMU VÝMĚRU	261
21.5	SDĚLENÍ ROZDÍLU NA DANI STANOVENÉHO PLATEBNÍM VÝMĚREM	261
21.6	LHŮTY PRO VYMĚŘENÍ	262
22.	PLACENÍ ZÁLOH NA DAŇ	263
22.1	ZÁLOHOVÉ OBDOBÍ	263
22.2	POSLEDNÍ ZNÁMÁ DAŇOVÁ POVINNOST	264
22.3	VARIANTY PLACENÍ ZÁLOH	265
	22.3.1 Pololetní zálohy	265
	22.3.2 Čtvrtletní zálohy	265
	22.3.3 Měsíční zálohy	266
	22.3.4 Zálohy stanovené správcem daně	266
22.4	KDO NENÍ POVINEN PLATIT ZÁLOHY NA DAŇ, POPŘÍPADĚ KDO PLATÍ SNÍŽENÉ ZÁLOHY	267
22.5	ZÁLOHY STANOVENÉ PODLE POSLEDNÍ ZNÁMÉ DAŇOVÉ POVINNOSTI ZA ROK 1998	267

ČÁST C

	VYBRANÉ OKRUHY	269
23.	DAŇOVÁ KONTROLA A MÍSTNÍ ŠETŘENÍ	269
23.1	DAŇOVÁ KONTROLA	269
	23.1.1 Zahájení daňové kontroly	269
	23.1.2 Povinnosti kontrolovaného	270

23.1.3	Práva kontrolovaného	270
23.1.4	Lhůta pro vrácení převzatých dokladů	271
23.1.5	Předkládání důkazů během daňové kontroly	271
23.1.6	Zpráva o výsledku daňové kontroly	272
23.2	MÍSTNÍ ŠETŘENÍ	273
23.2.1	Práva správce daně při provádění místního šetření	273
23.2.2	Vlastní průběh místního šetření	273
24.	NESPLNĚNÍ POVINNOSTÍ POPLATNÍKA V DAŇOVÉM ŘÍZENÍ A DŮSLEDKY Z TOHO VYPLÝVAJÍCÍ	275
24.1	FINANČNÍ POSTIHY DAŇOVÝCH SUBJEKTŮ SPRÁVCEM DANĚ	275
24.1.1	Pokuta	275
24.1.1.1	Výše pokuty	275
24.1.1.2	Vlastní uložení pokuty	276
24.1.1.3	Uložení pokuty v blokovém řízení	276
24.1.2	Zvýšení daně	277
24.1.3	Penále	278
24.1.3.1	Sazby penále	278
	Základní sazba penále	278
	Poloviční sazba penále	279
	Dvojnásobná sazba penále	280
24.1.3.2	Penalizované období	280
24.1.3.3	Změna sazby penále	281
24.1.3.4	Druhy plateb, které se nepenalizují	281
24.1.3.5	Platební výměr na penále	281
24.2	JAKÉ DŮSLEDKY PLYNOU POPLATNÍKOVI, KDYŽ NEREAGUJE NA PODNĚTY SPRÁVCE DANĚ	282
24.2.1	Doručování úředních písemností	283
24.2.1.1	Doručování písemností poštou do vlastních rukou	283
24.2.1.2	Doručování pracovníky správce daně	284
24.2.1.3	Doručení veřejnou vyhláškou	285
24.2.2	Nahlížení do spisu	285
24.2.2.1	Spory při nahlížení do spisu	286
24.2.3	Stanovení daně za použití „pomůcek“	286

24.2.3.1	Co se rozumí pomůckami	287
24.2.3.2	Vlastní vyměření daně dle pomůcek ..	287
24.2.4	Zastavení řízení	288
24.2.4.1	Doplnění náležitostí odvolání	288
24.2.4.2	Dodatečné zaplacení správního poplatku	289
	Správní poplatky	289
	Výzva k dodatečnému zaplacení poplatku	290
25.	JAK SPRÁVNĚ REAGOVAT NA PŘIJATÁ ROZHODNUTÍ A ÚKONY SPRÁVCE DANĚ	292
25.1	ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	292
25.1.1	Odvolání	292
25.1.1.1	Podání odvolání	292
25.1.1.2	Lhůta pro podání odvolání	293
25.1.1.3	Náležitosti odvolání	293
	Doplnění náležitostí odvolání	294
25.1.1.4	Zpětvzetí podaného odvolání	294
25.1.1.5	Odkladný účinek podaného odvolání ..	294
25.1.1.6	Vlastní odvolací řízení	296
25.1.1.7	Rozhodnutí odvolacího orgánu	297
25.1.2	Stížnost	297
25.1.3	Námitka	297
25.1.4	Reklamace	298
25.2	MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	298
25.2.1	Obnova řízení	299
25.2.1.1	Co se rozumí novými skutečnostmi ...	299
25.2.1.2	Termín pro podání žádosti o povolení obnovy řízení	299
25.2.1.3	Postup při obnově řízení	299
25.2.2	Prominutí daně	300
25.2.3	Přezkoumávání daňových rozhodnutí	300
25.2.4	Opravy zřejmých omylů a nesprávností	301
25.2.5	Kdy nelze mimořádné opravné prostředky použít	301

26.	LHŮTY V DAŇOVÉM ŘÍZENÍ	303
26.1	PRODLOUŽENÍ LHŮTY	303
26.2	NAVRÁCENÍ V PŘEDEŠLÝ STAV	304
26.3	KDY NELZE PRODLOUŽIT LHŮTU NEBO POVOLIT NAVRÁCENÍ V PŘEDEŠLÝ STAV	305
26.4	POSUN POSLEDNÍHO DNE LHŮTY	305
26.5	KDY JE POVINNOST SPLNĚNA VČAS	305
26.6	POSEČKÁNÍ DANĚ A POVOLENÍ SPLÁTEK	306
26.7	PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH LHŮT VYPLÝVAJÍCÍCH ZE ZSDP	307
27.	ODPISY MAJETKU A VSTUPNÍ CENA	310
27.1	CO JE TO ODPISOVÁNÍ – ODPISY DAŇOVÉ A ÚČETNÍ	310
27.2	ODPISY DAŇOVÉ	311
27.2.1	Co se odpisuje	311
27.2.1.1	Hmotný majetek, který lze odpisovat	311
27.2.1.2	Nehmotný majetek, který lze podle ZDP odpisovat	313
27.2.1.3	Hmotný majetek a nehmotný majetek vyloučený z odpisování	314
27.2.1.4	Hmotný a nehmotný majetek evidovaný v majetku poplatníka – podmínka pro odpisování	314
27.2.2	Kdo odpisuje	314
27.2.3	Poloviční výše odpisů	315
27.2.4	Majetek používaný k podnikání pouze zčásti	315
27.2.5	Přerušování odpisování	315
27.2.6	Stanovení vstupní ceny	316
27.2.6.1	Majetek nabytý koupí nebo směnou – § 29 odst. 1 písm. a) ZDP	316
27.2.6.2	Majetek pořízený nebo vyrobený ve vlastní režii	317
27.2.6.3	Nesplacená pohledávka	317
27.2.6.4	Majetek nabytý zděděním nebo darováním	318

27.2.6.5	Majetek nabytý v ostatních případech	318
27.2.6.6	Vstupní cena majetku ve spoluvlastnictví	318
27.2.7	Zůstatková cena	319
27.2.8	Zatřídění majetku a způsoby odpisování	320
27.2.9	Odpis rovnoměrný	321
27.2.10	Odpisování zrychlené	322
28.	ZDAŇOVÁNÍ ZAHRANIČNÍCH PŘÍJMŮ DAŇOVÝCH TUZEMCŮ (REZIDENTŮ)	324
28.1	VYLOUČENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ ZAHRANIČNÍCH PŘÍJMŮ	324
28.1.1	Smlouva o zamezení dvojího zdanění není uzavřena	324
28.1.2	Smlouva o zamezení dvojího zdanění je uzavřena	324
28.2	METODY ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ	325
28.2.1	Metoda prostého zápočtu daně	325
28.2.2	Vynětí příjmů	326
28.3	ZPŮSOB ZDAŇOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ ZAHRANIČNÍCH ZASTUPITELSKÝCH ÚŘADŮ	327
28.3.1	Kde se tyto příjmy zdaňují	327
28.3.2	Typ daňového přiznání	327
28.3.3	Zamezení dvojího zdanění	327
28.3.4	Placení záloh na daň	328
28.4	PŘEHLED SMLUV ČESKÉ REPUBLIKY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ V OBORU DANÍ Z PŘÍJMU A MAJETKU	328
29.	REZERVY	330
29.1	REZERVA NA OPRAVU HMOTNÉHO MAJETKU	330
29.1.1	Na jaký majetek lze rezervu vytvářet	330
29.1.2	Kdo může zákonné rezervy vytvářet	331
29.1.3	V jakých případech nelze vytvářet rezervu na opravy hmotného majetku	331
29.1.4	Jakým způsobem se zákonné rezervy vytvářejí	331

29.2	OSTATNÍ ZÁKONNÉ REZERVY A OPRAVNÉ POLOŽKY	332
29.3	ZÁSADA PRO REZERVY A OPRAVNÉ POLOŽKY, JEJICHŽ TVORBA BYLA ZAHÁJENA PŘED 1. LEDNEM 1998	333
29.4	REZERVY, KTERÉ NEJSOU TVOŘENY PODLE ZÁKONA O REZERVÁCH	333
30.	NÁJEM – OPERATIVNÍ, FINANČNÍ S NÁSLEDNOU KOUPIÍ NAJATÉ VĚCI	335
30.1	OPERATIVNÍ PRONÁJEM	335
30.1.1	Charakteristika	335
30.1.2	Nájemní smlouva	335
30.1.3	Operativní pronájem z daňového hlediska	336
30.2	FINANČNÍ PRONÁJEM S NÁSLEDNOU KOUPIÍ NAJATÉ VĚCI	336
30.2.1	Charakteristika	336
30.2.2	Co může být předmětem finančního pronájmu z hlediska ZDP	337
30.2.3	Podmínky pro finanční pronájem	337
30.2.4	Změny ve zdaňovacím období roku 1998	338
30.2.5	Počátek doby nájmu	339
30.2.6	Nabytí movitého předmětu nájmu do vlastnictví nájemce	340
30.2.7	Daňové aspekty	341
30.2.7.1	Pronájem majetku, který lze odepisovat dle ZDP	341
30.2.7.2	Časové rozlišení u poplatníků účtujících v soustavě jednoduchého účetnictví	341
30.2.7.3	Struktura plateb u finančního leasingu	341
	První velká platba	342
	Měsíční splátky	342
	Zůstatková cena	342
30.2.7.4	Na jak dlouhé období se rozlišuje výše nájemného	342

30.2.8	Nestandardní ukončení smlouvy	344
30.2.8.1	Postoupení smlouvy	344
30.2.8.2	Změna v osobě nájemce – podmínky smlouvy zachovány – druhý nájemce vloží předmět po ukončení nájmu do obchodního majetku	345
	Další nájemce uhradil podíl na záloze na splátky v plné výši	346
	Další nájemce uhradil pouze menší část podílu zálohy na splátky	347
	Další nájemce uhradil podíl zálohy na splátky v plné výši a navíc odstupné	348
30.2.8.3	Porušení podmínek smlouvy o finančním pronájmu – dojde k odkoupení předmětu nájemcem	350
30.2.8.4	Smlouva o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci je předčasně ukončena – nedojde k odkoupení	351
30.2.9	Nezahrnutí odkoupené věci do obchodního majetku	352
30.2.10	Předmět pronájmu zčásti používán na soukromé účely	352
30.2.11	Změny podmínek smlouvy	353
30.2.12	Nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí drobného hmotného a nehmotného investičního majetku	353
31.	ÚČETNICTVÍ PODNIKATELE	354
31.1	JAKÝ ZÁKON UPRAVUJE ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ	354
31.2	ÚČETNÍ OBDOBÍ	354
31.3	JAKÉ ZNÁME ÚČETNÍ SOUSTAVY	354
31.4	OD KDY DO KDY SE ÚČTUJE	354
31.5	KDO ÚČTUJE V JAKÉ ÚČETNÍ SOUSTAVĚ	355
31.6	NÁLEŽITOSTI ÚČETNÍCH DOKLADŮ	355

32. SDRUŽENÍ	357
32.1 SDRUŽENÍ VZNIKLÁ PODLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU	357
32.1.1 Smlouva o sdružení podle § 829 Občanského zákoníku	358
32.1.1.1 Účetnictví sdružení	359
32.1.1.2 Proč vzniká sdružení	359
32.1.1.3 Co říkají o sdružení daňové zákony ...	360
32.1.1.4 Majetek poskytnutý účastníky sdružení	361
32.1.1.5 Účet sdružení	361
33. KOMPLEXNÍ PŘÍKLAD	362
33.1 ÚVOD K PŘÍKLADU	362
33.2 ZADÁNÍ	362
33.3 ŘEŠENÍ	363
33.3.1 Živnostenský list	363
33.3.1.1 Podnikatelská činnost	363
33.3.1.2 Pronájem nemovitostí	363
33.3.2 Registrace u finančního úřadu (správce daně) ...	364
33.3.2.1 Místní příslušnost	364
33.3.2.2 Pokuta za pozdní registraci	364
33.3.2.3 Odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty	364
33.3.2.4 Rozhodnutí o odvolání	364
33.3.3 Vedení účetnictví	365
33.3.4 Splnění oznamovací povinnosti	365
33.3.5 Struktura příjmů a výdajů z jednotlivých činností v roce 1997	365
33.3.5.1 Příjmy ze závislé činnosti podle § 6 ZDP	365
33.3.5.2 Příjmy z podnikatelské činnosti podle § 7 ZDP	365
33.3.5.3 Příjmy z kapitálového majetku podle § 8 ZDP	366
33.3.5.4 Příjmy a výdaje z pronájmu podle § 9 ZDP	366

33.3.5.5	Ostatní příjmy podle § 10 ZDP	366
33.3.6	Daňové přiznání	366
33.3.7	Opravné přiznání	367
33.3.7.1	Rozdělení příjmů na manželku – vysvětlení postupu výpočtu.	367
33.3.8	Zaplacení daně	378
33.3.9	Platební výměr	378
33.3.10	Zálohy na daň z příjmů	378
33.3.11	Žádost o snížení výše záloh	378
33.3.12	Rozhodnutí správce daně o stanovení záloh jinak	379
33.3.13	Daňová kontrola – výzva	379
33.3.14	Vlastní zahájení daňové kontroly	379
33.3.15	Průběh daňové kontroly	379
33.3.16	Platba první zálohy	380
33.3.17	Ukončení daňové kontroly a projednání zprávy o této kontrole	380
33.3.18	Dodatečný platební výměr	380
33.3.19	Odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru	380
33.3.20	Zaplacení doměřené daně	381
33.3.21	Doplnění náležitostí odvolání	381
33.3.22	Rozhodnutí o odvolání	381
33.3.23	Platba druhé zálohy	381
33.3.24	Ukončení podnikatelské činnosti	382
33.3.25	Platba třetí zálohy	382
33.3.26	Potvrzení finančního úřadu o ukončení podnikatelské činnosti	382
33.3.27	Ukončení živnosti	382
33.3.28	Prodej nespotřebovaných zásob	383
34.	ZÁKLADNÍ DAŇOVÝ KALENDÁŘ NA ROK 1998	384
35.	STRUČNÝ PŘEHLED DAŇOVÝCH A SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ	388